

Vad har hänt?

Kinesiska muren.

**SNABBARE OCH SNABBARE AV-
LÖSA VÄRLDSHÄNDELSENA** var-
andra, avtecknande sig skarpt mot ett
försvinnande fisdskedes afthonnimmel.
Fredagen den 24 februari uttalade Natio-
nernas förbund efter ett och halvt års
behandling sitt slutomdöme om de japan-
ska traktatbrotten. Japan protesterade
och — som det väl utnyttjat tiden i rust-
ningshänseende — kastade det på allvar
sina trupper mot Jehol, intog provinsen,
passerade kinesiska muren och står nu
strax framför Peking. Men samtidigt
skaka några av de större japanska fäznan
av en våldsam jordbävning, som kostat
3,000 människoliv.

President Franklin Roosevelt.

**PRÆSIDENTOMBYTET I FÖRENTA
STATERNA** den fjärde mars skedd
under sedvanliga ceremonier men mot
bakgrunden av förhållanden, som Förenta
staternas historia hittills aldrig skådat.
Bankkraschen hade utvecklat sig med
svindlande fart, så att staten New York
påbjöd moratorium fjärde till sjätte mars,
sedan utsträckt till den 9:de och till
så gott som samtliga stater. Samtidigt
stängdes börsen, vilket automatiskt med-
förde att dollarn började att vackla och
icke längre noterades och med stark in-
verkan även på andra länders börser.
Och världskrisen är inne i sitt tredje
skede.

Inför en lysande värld avlade Frank-
lin Roosevelt på Capitolums trappa i
Washington sin ed på U. S. A:s konstitua-
tion och gav landet sitt första offentliga
inlägg. De korta radioöppningar förlä
lens and distinkt och tydligt över värld-
linnan till miljarder lyssnare och högljutare
och samhörigheten mellan jordens invå-
nare blev en levande verklighet.

Roosevelts tal var kanske icke så märk-
värdigt. Han nämnde först och främst
mångvärdigheten av att skaffa arbete ge-
nom lika omfattande åtgärder som undan-
kerigtid, att stimulera och omorganisera
näringslivet och att utnyttja de naturliga
tillgångarna. Han framträdde en sträng
övertalning av alla handelskräftor och in-
vesteringstillfåror och, sedan han, det måste
bli ett sätt på spekulativt områden, områden
pengar. Detta passade i presidentens tal
fick där han gata applåder från den tusen-
tålvadade allvarsklassen. På det utrekes-

Arbetaresmåbruk. Om konsten att flytta.

Ett anslag på två och en halv miljö-
ner kronor till införtandet av en lä-
nelord för arbetarsmåbruk föreslås av
regeringen i en nu framlagd proposition.
Småbrukslånen skulle utännas
till skogs- och lantbrukare med goda
personliga förutsättningar för drivande
av mindre jordbruk. Endast sådana
brukare avses, som sakna de för ett
egnehemsån nödvändiga ekonomiska
tillgångarna. För att kunna få ett så-
dant lån fordras nämligen att låntagarna
kan skaffa en del av den erforderliga
svanman från annat håll.

Regeringens förslag, som i stort sett
följer det förut av sociala jordutredning-
ens framlagda — i vissa fall den till
dessa förslag fogade reservationen —
upprättar i korthet följande riktlinjer för
beviljande av lån:

Lånen skola vara räntefria och under
fem år amorteringsfria. De tänkas vi-
dare upplade i en amorteringsedd och
en stående del. Den första skall am-
orteras under trettio år. Den stående de-
len, som över huvud taget icke skall
förbetalas annat än i vissa, särskilt an-
givna fall, som t. ex. vid värvad etc.,
skall beräknas till jordbrukslånbehovets
jordvärde. Den får dock icke överstiga

en tredjedel av hela lånesumman. Jord-
bruksministern har med avseende på lå-
nens räntefrihet uttalat att detta måste
vara en av de viktigaste förutsättning-
arna för hela idén med dessa arbetar-
småbruk, då de blivande låntagarna, för
vilka den är avsedd, sakna möjligheter
att betala både ränta och amortering.

Med regeringens förslag kommer ju i
själva verket en fri upplåtelse av jord
att ske, då själva jordvärdet skall und-
dantgas från både förrentning och am-
ortering. Dock återstår att se efter
vilka grunder jordvärdet skall beräknas.
Inför de olika förslag till utnyttjande av
jord för beredande av ökade arbets-
och utkomstmöjligheter under rådande
krisen, uppställer sig alltmåra oträn-
skligt kravet på ny ägardeklaration,
som kan möjliggöra icke endast en
effektiv växelverkan mellan ledig ar-
betskraft och utnyttjad eller otrillräk-
ligt utnyttjad jord, utan även innebära ett
motarbete för framtidens av de nuvar-
ande missförhållandena på jordfrågan
oskrädd.

Regeringsförslaget är tydligen avsett
som en krisåtgärd. Men ingenting skulle
ju hindra ett tillfälligt begagnades för
reformer på längre sikt.

politiska området vilte presidenten föra
den gode grannens politik med respek-
tande av andras rättigheter och iaktta-
gande av sina egna förpliktelser. Han
ville för sin del förestå de åtgärder som
en privat nation mitt i en pågående värld
kan vidtaga, men om det bleve nödvän-
digt skulle han på kongressen begära vit-
gående befogenheter med syfte att be-
kämpa det rådande tillståndet, befogen-
heter lika omfattande som de, vilka skulle
förekomma, om hans land vore inkräktat
av en utländsk fiende.

Den förkvalde presidenten låter såfunda
skynda nödvändigheten av en frivillig
önskdiktatorsfullmakt.

NAGRA TIMMAR SENARE samma
dag trädde Hitler igen upp på
världstagens och höll i Königsberg sitt
sista stora tal före valen — men utan
världskradioarrangemang, ledsamt nog.
Königsbergs kyrkklockor fick dock ej
ljuda till kanslerns åra, ty prästerskapet
vägrade att ringa in valsabbaten i ett en-
da pacis namn. Den tyska diktaturen
har med utnyttjande till det yttersta av
alla propagandanedlet, som däremot ge-
nom våld, förbud och terror förmenades
motståndarna, sökt ligga valslaget till-
rädda för sig själv. Utgången var ju gi-
ven. Man blev nästan överraskad över
att valet ej gav Hitler större seger.

Valdeklarandet var för det första an-
märkningsvärt stumt, på sin stilt en ånda
upp till 97 %. Allt som allt var det vid
dessa tillfälle tre och en halv miljon flera
röstande än vid föregående val. Och
med ungefär samma siffra hade nation-
socialisternas röster ökat. Centrum
har tillit till annat och Marxisterna
kunna ingående kastat ut ur tyska
skådarna, de ha i det närmaste till-
lit samma arbetslösa, läst den sjunde
procenthalt på grund av det stora val-
deklarandet. Att kommunisterna misste-
ka är ju förklarligt, då de äroverallt som
sitta i fångelse, sannolikt icke släppas ut
för röstning. På vissa ställen de över
stor utsträckning ha överträtt till nation-
socialisterna, en såd som är gamla
anmärkningsvärdt och som visar hur

våldspartierna vare sig de nämner sig
nationalister eller kommunister växer upp
är samma djup — och det är naturligtvis
den arbetlösa, i samhället aldrig inlem-
nade ungdomen som till varje pris vill
skaka detta samhälle i dess grundvalar.

Den Hitlerska regeringen har parla-
mentarisk majoritet, fast en knapp skidn.
Det kommer därför att hänga på centrum
om den på tagenlig väg skall kunna få
fredtjedels majoritet till att ändra Weim-
arfördraget.

I delstaterna genomförs undan för
undan en överflyttning av makten till
nationalisterna. Republikens flagga
vajar endast hos rikspresidenten.

Adolf Hitler.

DE MEST MOTSTÄNDIGA RÖSTEN
i korse verandri avgående nord-
brandensfålgningen i tyska riksdagsstäm-
met. Tyska regeringen vill åter att den
inläggande, med pass förselede, van der
Luebbe är kommunist — det kommunist-
iska partiet i Weimar säger sig för flera
år sedan ha sparkat ut honom. Antra

Läckert och hälsosamt
är smörgåsarbröd
UPLANDSKUBBEN
I hygienisk förpackning hos Edler handlande.
Undvik efteropparing!
Begå uttryckligen Uplandskubben!

Tre dagar före de tyska valen hörde vi,
ett av Hitlers valtal i radio. Tyvärr
med flera avbrott, eftersom hans väg-
längd låg mitt emellan Madrid, där det
pågick en sketch i vilken en slirande
åna spelade huvudrollen, och en fransk
station som — sålissamma tillfällighet —
berättade sagan om vargen och Rödluvan
på barnprogrammet. Det är ju ännu
barntid i Frankrike, när tyskarna nått de
politiska mötenas timma. Om det inte
också var barnprogram i Sportpalast, och
om det inte egentligen också handlade om
vargen och Rödluvan, det överlåter jag
åt mera insiktsfulla lyssnare att avgöra.
Det handlade ju i alla fall om kampen
mot vildjuren eller marxisterna, men om
detta tal och denna kamp och om resul-
tatet av ronden den 5 mars veta ju mina
läsare mer än jag gör nu i skrivande
stund.

Det är bara en enda liten passus i Hit-
lers tal som jag ska uppehålla mig vid.
Jag faste mig särskilt vid den och det av
två skäl. För det första därför att det
var det enda tillfälle, då talarens röst
fick ett personligt mänskligt tonfall och
då han lät lycklig. Visserligen lyckig
endast därför att han fick berättas en
omskedd anekdot om en besegrad och
förmördad fiende, men i alla fall. För
det andra därför att jag redan för flera
månader sedan genom en liten notis i en
tysk tidning fick uppmärksamheten följt
på det faktum, att bredvid det stora dra-
mat om regeringsmakten i Preussen, av-
spelade sig ett mindre drama om de mak-
tetsförflyttande ämbetsutnämningarna. Av
den notisen framgick att medan drag-
kampen om makten pågick mellan social-
demokraterna och von Papen på ämbets-
rummet och vid riksdagsstämman, så fingo
de socialdemokratiska familjerna i alla
fall sitta kvar i våningarna så länge, och
vad Hitler nu berättade om, det var den

sista förmördjunkte akten i detta lilla
drama.

Tyvärr kommo åsan och vargen in
ouppberigt, men så mycket förstod jag
att där hade stått en förmodat maktig so-
cialdemokrat som suppliant hos Göring
— seder minister Görings som Hitler ut-
tryckte det, för att söka få de husliga
och ekonomiska konsekvenserna av sin
avsättning något mildrade. Hitler här-
made hänfått hans sista bit, att stäm-
mände bekosta hans avhyssning från äm-
betsbostaden, och hela auditoriet skratade
hån, liksom förmodligen alla de trogna
vid högtalarna på tyska rikets torg, åt
dena förmördjunkte.

Jag kände ingen lust att skratta med,
ivartom, men jag kom ovillkorligen att
tänka på en annan historia om en flytt-
ning som jag hörde i hösten. Det var
också en tysk socialdemokrat med i den
historien, borgmästare i en av de stora
tyska industristäderna. Då han tillträdde
sitt ämbete i fjor, ställdes den charman-
ta borgmästaravillan till hans förfogande.
Han flyttade in, men när han bott där
ågra månader, förklarade han att nej,
nu härjade han inte längre ut att bo så
fint i dessa onda tider, då staden hempek-
tes av svår arbetslöshet och n. d. Varpå
han hyrde sig en liten anspråklös lä-
genhet igen och frivilligt flyttade från den
fira-villan. Där hållas nu kurser och turen
kommer till denna borgmästare att spar-
kas från sitt ämbete, kan det ske med
mindre svårigheter och utan förmördjunkte-
rer. Ty han har inte som hans kolleger
i Berlin satt sig fast i de borgerliga bo-
ningarna.

Till de konstner som människor bör kunna
öva i detta tryckfulla liv bör tydligen också
att kunna flytta frivilligt och i tid.
Madrid i mars.

Devinez.

beskylla honom för nationalsocialistisk
umgänge och sista ryktet vad berättas om
en hening gång mellan riksdagshuset och
riksminister Görings eget ämbetspalats.

BOLIVIA OCH PARAGUAY — sedan
sju månader inbegripna i ett me-
ningsutbyte som på grund av utebliven
krigsförklaring icke kallas krig, men som
kostat tusentals människoliv — illustrera
för närvarande i liten skala krigsutveck-
lingens för hela världen gemensamma
psykologi. Striden gäller ett gränsområ-
de, oomvändbart för nyttiga ändamål och
avskräckande med sin obefolkning av
jaguarer, moskitoer och ormar, men betyd-
elsefullt för den nationella prestigen.
Striderna har nu uppskjutits till regent-
dens stat i april.

SVENSKA RIKSDAGEN har tillsatt sitt
välfärdskott, även kallat krisut-
skott — ett särskilt utskott för behan-
dning av äroetslöshetsfrågan med hr Ham-
rin som ordförande och hr Sigrid Hans-
son som vice ordförande, och i vilket
f. ö. resp. partiers riksdagsledare och
andra mannkunniga blivit invalda.

TIDNINGARNA HAR JUBLAT över
att spritskonsumtionen spårstet betyd-
ligt under februari månad. Glädjen gäl-
lar dock icke den icke nykterheten, utan
i stället att regeringen skulle kateterofat
ha misskännat sig på spritkräsen. Men
födrautministrationsfrågan är i verkligt ämne
varit betydligt.

ÄNNU EN GÅNG HAR RIKSDAGEN
genom sin första kammare avböjt

att upphäva preventivlagen. Man tors ej,
säger man, släppa detta skydd för ung-
domen. Det är märkvärdigt att man har
så snart för att förstå, att i även på
detta område är inne i ett helt nytt skede
med nya faktorer. Födelsekontrollen
innebär som allt nytt både gott och ont.
Men vill man verkligen just för ungdom-
ens skull se till att bygga upp de etiska
grundvalarna för födelsekontroll, så går
det icke an att försvara en lag som stäm-
par som osedliga de säkraste medlen för
födelsekontrollens möjliggörande, som ve-
tenskapen sätter i människors händer.
Födelsekontroll är för sig har samhäl-
let icke endast accepterat, utan fordrar
den i viss utsträckning av snart sagt alla
sina vuxna medlemmar.

Veckotvanten
De s. k. "kvinnorna".
Bildningsdebatter
i Uppsala om
Studentexamen och uni-
versitetens
De stora klasserna.
Preventivlagen inför
riksdagen.
av Elsa Svartengren.
Panchen Lama i Peiping
— en berättelse för fred
av Överste Carl Taubé.
Kan Ni sköta en radio?
av Maria Kazar.
Ryska kvinnor i Kina.

TIDEVARVET

Radikal
politisk
veckotidning.REDAKTÖR:
Carin Hermelin.
ANSVARIG UTGIVARE:
Ada Nilsson.Utkommer varje helgfri lördag.
Trievaldsgränd 2, 3 tr., Stock-
holm. Tel. N. 48 42.

ADVOKATER

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh.: Eva Andén.
Norrländsgatan 18.
Tel. 75 75, 75 76
STOCKHOLMSpecialitet: Familje- och arvsaker.
Boutredningar och testamenten, för-
valtningsuppdrag. Även skriftliga
förfrågningar.

Advokat Hugo Lindberg

KUNSGATAN 6, STOCKHOLM
Tel. Vaxel: N. 333 15.Stockholms Yngre Tandläkare
Förening.

Kvinnliga tandläkarens klinik.

Ad. Fredr. Kyrkog. 1 (v. Sveavägen)
Innehavare endast leg. tandläkarna
Åstrand Gyllencreutz, Ingrid Huss,
Ruth Öhring. Tid pr tel. 20 03 73.
Särskild mottagning för barn (tandl.
Huss.) Månd., onsd., fred. 4.30-6.

Klockarebolagets

Begravningsbyrå,
Skeppareg. 59, (675436, N. 20) 6098.
Filiater: St Paulsg. 15, Sö. (40) 3087.
Agnesg. 40, Kl. (535528).
Efter affärstid Sö. (40) 42 40.

Eldbegängelsen

är den bästa formen för förvandlingen
av de avlidnas stoft. Upplysningar om
eldbegängelsen lämnas iSvenska Eldbegängelseföreningens
(S. E. F.) Stockholmsavdelnings byrå,
Sveavägen 25, 2 tr. (hiss). Tel. N. 22 80.
Vardagar kl. 9-4, lördagar 10-2.
Medlemsavgiften i föreningen är en gång
för alla: för medlemmar i Svenska Eld-
begängelseförskningskassan Kr. 3,-,
för i annan begravningskassa inskrivna
Kr. 5,- samt för andra Kr. 10,-.
Föreningens tidskrift »Sognis» Kr. 2.50 pr år
(atta nr).Alma Axelssons
FÖRLOSSNINGSHEM

LINNÉGATAN 19

Mottager inackord, även för längre tid.
Tryggt och ögna., välrök.
Tel. 778 24.

Liliesjöös

Parfumeri- och Sjukvårdsaffär
STOCKHOLMButiker:
Fridhemsgatan 16 — Tel. 50 59 82.
Hantverkaregatan 85 — Tel. 50 55 85.
Sveavägen 109 — Tel. 31 70 25.
El. värmekuddar — Kattskinn —
Kamelhärsartiklar — Urinbehållare —
Sanitetsbyxor för damer —
Allt i branschen.Lucks kaffe
specialSKANK TILL
"Små Smulor"
(Stadsmissionens Uppsamlingscen-
tral) avlagda kläder och skor, möb-
ler, linne- och andra persedlar, bö-
cker, papper, lump m. m., och Ni
hjälpas oss att bereda hjälp och ar-
bete åt nödställda. Tel. 50 89 90.

Den 11 Mars 1933.

De s. k.
"kvinnorna".Med anledning av de socialdemo-
kratiska kvinnornas agitationsdag
skriver partisekreterare Rickard Lind-
ström i ett uttalande bl. a. följande.
>Kvinnorna ha numera lika inflytan-
de på den politiska utvecklingen som
männen. Den allmänna rösträtten
har upphävt seklers olöslighet.>
— Är det skämt eller oskuld? Det är
visserligen sant att den allmänna
rösträtten är genomförd, men om
>seklers olöslighet> därigenom
upphävs, skulle statliga ämbeten
och myndigheter samtidigt i lika ut-
sträckning blivit tillsatta med kvin-
nor som män. Annars blir den all-
männa rösträtten mera en pappers-
rättighet, som den också tyvärr visat
sig vara. Att nu, just nu, tala om
kvinnornas likställighet är något för-
vånande — nu när alla krafter sät-
tas in för att driva ut kvinnorna, taga
deras arbete och hindra deras be-
fordran.Hr Lindström skriver vidare, att
>det parti som kunde vinna kvinnor-
nas odelade förtroende, skulle vara
säkert på en trygg politisk makt-
ställning>. Mycket sant, men intet
parti har gjort sig förtjänt av detta
>odelade förtroende>. Även torde
kvinnorna ha rätt att betraktas som
individer, vilka dela sig mellan de
olika partierna (så länge denna form
är gällande) och skulle de uteslu-
tande låta sig ledas av sina egna in-
tressen, kunde de icke heller ansluta
sig till socialdemokratiska partiet.— T. ex. — i ett lämnat avled i somras
en manlig riksdagsman — antingen
strax före eller strax efter riksdags-
ens slut. Närmaste suppleant var
en kvinna — som lockbete för kvin-
norna. Vid andrakammarvalet i
höstas fick hon inte behålla sin plats
som riksdagsman, ej ens den hon vid
föregående val erhölet; på närmast
valbara plats, utan uppsattes på där-
näst följande. Nu var man varnad,
hon kunde komma in, om någon
manlig riksdagsman skulle avgå eller
avlidna, men hon *vingades* att kvarstå
— som lockbete för kvinnorna. Nå-
got sådant skulle aldrig ha hänt en
man. Skulle man till äventyrs in-
vända, att hon kanske inte var kom-
petent, är det lätt att fråga dels var-
för hon i så fall blev uppsatt, dels
vilka fördringar, som ställas på man-
liga riksdagsmän — om man tar sig
en överblick på vårt eget lands stor-
män och världshändelserna runt om-
kring.Tiden är inne då kvinnorna måste
tråda fram som värdiga medborgare.
De behöva inte frukta att styra vär-
lden mindre själviskt, dumt och
grymt, än nu.

E. T.

DIETMAT,

god, vällagad, enl. likarord. Även till
avhållna. Läkaref. Luntnakaregatan 90,
nära Stadsbiblioteket. Vasa 623 48. S.
och M. Philip.

Bagarstugan

HORNUNGATAN 37 • Tel. Söd. 70 00
FOLKUNGAGATAN 65 • " 73 37
GOTGATAN 52 • " 33 90

MÖTESPLATSEN

Östergötlands länsförbund av Svenska
kvinnors vänsterförbund hade för-
dagen den 18 febr. årsmöte i Linköping
under fru Märta Nilssons ordförandeskap.
Års- och revisionsberättelserna upplästes
och ansvarsfrihet beviljades, varefter
stadgeförelåg genomgicks.Till ordf. omvaldes fru Märta Nilsson
och har styrelsen i. ö. följande medlem-
mar: fruarna Anna Alsterling, Ester
Berglund, Anna Samuel, Linköping, Elsa
Thyssel, Lizzie Grönwald, Hedvig Teng-
tzell, Ingeborg Sörllin och fröken Betty
Olsson, Norrköping, samt fröknarna Erika
Häckner och Lydia Nilsson, Motala.Sedan redogörelse lämnats för för-
handlingarna vid Centralstyrelsemötet i
Stockholm den 8 och 9 januari av de
därif dagtagande länsombuden, höll stads-
fullmäktigeledamoten fru Helga Sjö-
strand, Eksjö, ett intressant och livligt
senterat föredrag om »Kvinnorna och
medborgarkänslan».Blekinge länsförbund av Svenska kvin-
nors vänsterförbund höll tisdagen den 28
febr. sitt årsmöte i Karlskrona under frö-
ken Ebba Holgerssons ordförandeskap.Till ordförande omvaldes fröken Ebba
Holgersson. Till representanter i styrel-
sen för de olika grupperna utsågos: För
folkfrämjandet gruppen fröken Maja Häk-
ansson, Jämjöstätt (suppl. fru Maja Jo-
hansson, Närtaby), radikala gruppen
fröken Ebba Holgersson (fröken Magda
Thulin, Ronneby), liberala gruppen frö-
ken Ester Jonsson, Karlskrona (fröken
Olga Herrlin, Karlshamn), fria gruppen
fröken Hedvig Falk, Karlskrona (fröken
Ebba Hellström, Karlskrona, och fru Ida
Öksnevad, Johannisbush).Till ledamöter av centralstyrelsen val-
des fröken Hedvig Falk, fröken Maja Häk-
ansson och fröken Maja Hökansson
med fröken Magda Thulin, fru Öksnevad,
fröken Edith Karlsson, Rödeby, fröken
Hildur Håkansson, Kallinge, och fröken
Mathilda Nilsson, Rödeby, som supplean-
ter.Ordföranden redogjorde för centralsty-
relsemötet i Stockholm, och efter en paus
höll rektor *Hermelin*, Fogelstad,
ett föredrag, som handlade om *Demokrati*
och *diktatur*. Föredraget, som blev myc-
ket intressant, åhördes med den största
uppmärksamhet.Efter föredraget utfördes sång av frö-
ken Maja Böcker och så samlades man
till supé, under vilken flera anföranden
höllas.Vill Ni varje
vecka ha en
översikt
över
världens
händelser?Prenumerera
på

Tidevarvet

Radikal politisk
veckotidning.

Oberoende.

Oförskräckt.

Pris för helår kr. 6.-

Halvår kr. 3.25

Postgiro 1554.

Från riksdagsläktaren.

Vid lördagens plenum behandlades hr
Holmgrens motion om upphävandet
av andra stycket av 18 kap. 13 § straff-
lagen.Den åsyftade paragrafen stadgar bl. a.:
>Där någon offentlig utställer eller
föreliser föremål, som är avsett för otä-
ligt bruk eller till att förebygga följder
av konsumgång; eller — — — vare sig
muntligen eller genom utspändande av
skrift söker förtäta till användande av
föremål som så sagts, eller meddelar an-
visning om sättet för deras användande;
varde ändå att gärningen ej är sådan,
som i 1 mom. sägs, dömds efter ty där
stadgas.>Den citerade paragrafen innebär såle-
des, framhåller professor Holmgren i kam-
maren liksom i motiveringen till sin mo-
tion, att den som muntligen eller skrift-
ligen, så att det kan göra allmänna verk-
kan, framställer de åsikter om samhälls-
nyttan av preventiva medel, eller lämnar
de anvisningar om dylika medlens använ-
dande, som otvivelaktigt äro högst önska-
värda, skall straffas med böter eller fän-
gelse, även om föredraget eller skriften
icke särat takt och sedghet.Det förelägger på tiden, att denna orim-
liga lag, som här så föga kontakt med
 verkligheten, försvinner.Efter en liten utläggning om hur ordet
>föremål> blivit tolkat framhåller professor
Holmgren att det är tillätligt att upplysa
de värnpliktiga om desinfektionsmedel förMrs Oliver Belmont
och världskvinno-
förbundet.Amerikas kvinnor ha fått sorg. Mrs
Oliver Belmont, grundare av National
Women's Party, har avlidit vid 85
års ålder. Hon besjålades av hoppet att
alla kvinnor på jorden oberoende av ras,
konfession, nationalitet och politisk åskåd-
ning skulle känna sig solidariska i alla
gemensamma kall att göra världen till en
god värld, byggd på rättvisa mot
alla, mättande alla med materiell och
andligt bröd. Ett världskvinnoförbund
var det bästa organ för en så oerhörd upp-
gift och därför satte hon i sin kraft
för denna idé och bildade N. W. P. som
en sund och livskraftig kärna. En ensam
seger i något land, en framgång för en
grupp kvinnor hade ingen betydelse. Alla
länder måste ge kvinnorna deras rätt.
Varje plats måste bli en valplats för det
rättas seger. Ingen kvinna borde vilja,
förrän alla voro vid målet.Mrs Belmont hade en strålande hälsa,
en rik begåvning, var en talare av stora
mått och var ägare av en massa mil-
joner dollar. Följande sin princip att ar-
beta med världen som sitt fält var hon
banerörare på många platser. I sin stora
domän på Long Island, nära New York
city, samlade hon omkring sitt slags
hov med idella stråvanden. Likaså i sitt
palats i Paris och i sitt palats vid fran-
ska rivieran. »Jag är nu 78 år, sade hon
för sju år sen till en god vän, »men på
sista tiden har jag föllan sovit mer än
en vecka i sträck i samma säng. Vi måste
sått att våra idéer i hela världen».Mrs Belmont förstod vikten av att pen-
nans togs fram som verktyg i kvinnosak-
ens tjänst: Hon gav mycket pengar för
grundandet av det amerikanska kvinnopar-
tiets tidning *Equal Rights*, utgiven i Bal-
timore. I Washington köpte hon ett stort
vackerhus på Kapitoliushallen, kalla-
de det Alva Belmont Hall och gjorde det
till ett gästfritt hem för ledande kvinnor
från alla länder. Hon skänkte 50,000
fre till ordnandet av N. W. P:s byrå i
Genève. Kanske kvinnorörelsen icke haft
en mer generös donator.Det vore lyckligt för kvinnornas goda
och stora sak, många om rika kvinnor
ägde den intelligensens och karaktärens
mognad som hon ägde och kunde fatta
rikedomens förläppligheter gentemot mäs-
klighetens frigörelse — omöjligt att nå
utan kvinnornas frigörelse.
Jenny Velander.att undgå tråkiga följder av sina besök
hos de prostituerade — »detta svineri som
här ingen kan vilja uppmuntra — , men
det är osedligt att upplysa de kriminella
och associa befolkningselementen hur de
skola undvika befuktning.Professör Holmgren värdade varmt till
kammarens ledamöter så som endast den
kan det, som sett nöden på nära håll.
Han framhöll för de borgerliga hurusom
alla kvinnogrupper inom samhället äro
eniga om ett lagen borde revideras och
hänvisade till det nyligen inom *Fredrika*
Bremerförbundet hällna opinionsmöte —
>Fredrika Bremerförbundet som inte är
en sammanslutning av omoraliska och
lägt stående kvinnor».Men allt var förgäves. Med 60 röster
mot 52 alltså med 8 rösters övertukt slog
Första kammaren vakt om »detta lag-
monstrum» — för att tala med en mor-
gontidning.I Andra kammaren talade bl. a. fru Öst-
lund för lagens slopande. Det är icke
säkert att all den upplysning som nu ges
är att betrakta som lojal, sade hon. Men
det är just av omtanke om ungdomen som
vi icke vilja att den endast skall få
sådan upplysning som lämnas var som
helst och av vem som helst. Och om la-
gen tillåter allt slags upplysning, vad
nytta gör den då, och hur kan man då
hålla på den om man håller på lagarnas
helgd?Men *prosten Pehrsson* förkunnade med
domkyrkostad att kammaren skulle vilja
>nationens dödsgrävar» om motionen bi-
fölls. Varför tänker jag alltid på skrif-
tens ord: »Och mörker var på djupet...»
när jag ser ner i kammaren och hör
prosten Pehrsson?Z. Höglund frågade också kammaren
huravida den tänkte följa *prosten Pehr-
sson* linje eller den medicinska vetenskap-
liga, som professor Holmgren talat för.Till Andra kammarens heder följde den
professor Holmgrens, med 19 rösters övert-
vikt. Men när kamrarna hade olika men-
ingar står preventivlagen helt jämt kvar i
sitt gamla skick. Till nästa gång...
Elsa Svartengen.Internationella Kvinnoför-
bundets för fred och frihetnionde upplysningskurs hålles i Härnös-
sand och Sundsvall den 19-22 mars 1933
under den samlade rubriken *Vi och*
världslaget.Bland talarna äro statsrådet Wigfors,
kand. Herman Stolpe, rektor Harry Ohlin,
fröken Kerstin Hesselgren, fru Elisabeth
Wærn-Bugge, fröken Ingeborg Wikander
och fröken Matilda Widegren.

Viskadomens folkhögskola

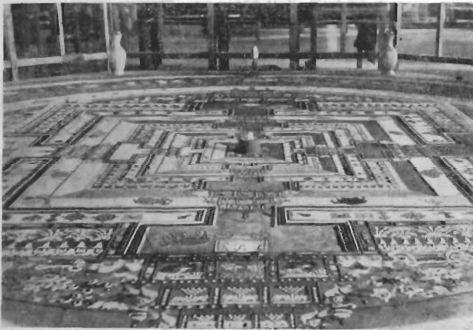
börjar sin femte sommarkurs för kvin-
nliga elever måndagen den 10 april 1933.
Kursen pågår med en veckas avbrott vid
midsommar till lördagen den 5 augusti.
Från och med i år delas kurserna i två
årskurser, en för dem som genomgått en-
dast folkskola och en för dem som därtö-
över genomgått en första årskurs vid
folkhögskola. Aldern är lägst 18 år.
Alla upplysningar beträffande läroämnen,
stipendier, kostnader och övriga villkor
erhållas genom skolans föreståndare,
adress *Segora*.Restaurang
Port ArthurBlekingsgatan 40
(Hörnet av Götgatan)
Bra matställe

Panchen Lama i Peiping.

Den bedjande Panchen Lama.

Livets hjul — »Mandalans» målade på tronehallens golv i den »Förbjudna stadens».

Peipings invånare har nyligen haft en sällsynt underhållning i det praktfulla skådespel som erbjöds dem genom höret för Universell fred, under presidium av Panchen Lama från Tibet. Det tilldrog sig genast stark uppmärksamhet till följe platsen där ceremonierna ägde rum, nämligen i hjärtat av »Förbjudna staden», i den stora tronehallen, kallad *Tai Ho Tien* — »den stora fredens sal». Den har aldrig begagnats för någon offentlig ceremoni sedan republikens tillkomst.

För långa forskare av buddhismen var mötena naturligtvis av ofantligt intresse, men för den enkla lekmannen ofantligt svårfattliga.

Inför några kinesiska tidningsmän uttryckte Panchen Lama själv ändamålet för sin mission i enkla ord sålunda: han hade kommit till Peiping med avsikt att bedja för upphörandet av politiska strider och krig, och för allmän fred i landet. Det svarande behagliga tillfästet det är icke att tillfrågna förtjänster eller icke förtjänster hos olika politiska partier eller skolor, utan till det enda i människornas hjärtan. När detta enda försvinner skall den politiska oron och krigens automatiskt upphöra. På detta sätt kan varje mänskliga bidraga till det gemensamma målet genom att reformera sig själv.

nyhet —
kooperativas
3-minuters
havergryn i
grön kartong

0:45 kg

Föreställ er att under en mer eller mindre livlig diskussion plötsligt en man i bakgrunden reste sig och med denna stämning höll ett föredrag om biskopet på Sumatra eller om de hälsobefordrande egenskaper hos fiskelvertran. Den mannen skulle man kasta ut, inte sant? Men skulle inte skona honom ens om han listade upp en värdefull eller en nydd skald jämte tillhörande eftermäle över denne eller om han sjöng en spansk aria. Man skulle fråga: Min herre, vad i all världen önskar Ni?

En grotesk situation, men i själva verket högst allmoglig. Ingen förnärar sig längre över den. Om man hade uttännt hela den stora och underbara uppfinnningen av radion till en klass skolpojkar, kunde världen inte ha blivit mera upplydd av påträngande larm och ljud av alla slag än den är. Så fort den enkla lilla knappen finns i ett hus, är det alltid någon hand som smekesamt och provande vrider på den, bara litet grand naturligtvis, det smattrar och grymtar och stötnar och visslar, det är Ron, nej, det är Amsterdam, ja, tänk... Gamla män blir barn inför denna älskade lek sak, det finns knappt något bättre tillfälle för genomgående iakttagelser av människans utmärkta inställning till tekniken. Om man inte blir nervös av det hela utan lyckas bibehålla sitt försvikt måste man säga: det är nästan rörande.

Om det strax efter uppfinnandet av ångmaskinen också fanns människor, som bara av ren resligt rasade fördölet runt, utan mål, utan mening, bara av ren glädje över det nya medlet till målet? — Det kan ju hämda. Hos barn ser man ibland en sådan svani. Det är möjligt att det barn som de höga kostnader som avskräckte föde från och lita sina föräldrar dåga genom varje gång. Resningslösa eller förtämliga, sällheter vad man gör dem till.

Om det strax efter uppfinnandet av ångmaskinen också fanns människor, som bara av ren resligt rasade fördölet runt, utan mål, utan mening, bara av ren glädje över det nya medlet till målet? — Det kan ju hämda. Hos barn ser man ibland en sådan svani. Det är möjligt att det barn som de höga kostnader som avskräckte föde från och lita sina föräldrar dåga genom varje gång. Resningslösa eller förtämliga, sällheter vad man gör dem till.

Särskild uppmärksamhet tilldrog sig den magnifika »mandalans», vilken i relief blivit målade på golvet i tronehallen. *Mandalans* är en tavla av »Livets hjul» med olika symboler ur den Buddhistiska religionen. Kanske några personer minnas Kiplings *Kim*, där den röde Laman försöker förklara för sin lilla lärjunge mening i sin ritning, som tydligen föreställde alldeles samma sak som denna ställiga måning i stor skala utförd på golvet i »Tai Ho Tien».

I början fästes en del uppmärksamhet på mötet till följe närvaron av ett stort antal f. d. s. l. krigsherrar, mest från Tientsin, inbegripna marskalk Tuan Chi-jui, Wu Pei-fu och Sun Chuan-fang. Kinesiska och även några utländska tidningar vädrade ett pågående av Anfu-partiet, t. o. m. en marxistisk restaurering, men alla dessa rykten dementerades officiellt. Det är allmänt känt att både Tuan Chi-jui och Wu Pei-fu äro hängivna buddhismen och det var därför helt naturligt att

Kan Ni sköta en radio?

Av MARIA LAZAR.

rum och sticker man sedan ut huvudet genom fönstret spelar radioapparaten mitt över gatan ännu högre och öundrligare vad man kan få höra hemma hos sig. Naturligtvis finns det människor som försär att behandla sin radio rätt, som hör de föredrag de verkliga intresserar sig för, som mycket gärna hör god musik för stängda fönster — när de är i stämning för det — och som kan bjuda sina gäster en kopp te, utan att nödvändigt höra eller vad *Königsforterhusen* eller Prag just då skickar ut. Men de är sällsynta. De flesta njuter mycket mer av kvantiteten av det som bjuds än av kvaliteten.

Men nu är det ju så att njutningar inte nödvändigtvis ökas därför att man laggar ihop många sorter. Man kan mycket väl tycka om Wienerschmelz och sätta ett oändligt värde på Beethovens stonde symfoni, men avsky att anjuta båda på en gång. Det är inte heller nödvändigt att klippa tagnärlarna som åskompanjering till Fidele. Det gör man ju inte på Operan heller.

Men där är man ju inte ensam! Nej, ser Ni, det är just där det ligger. Bruset av radio fördrar takt och bildning också i det mest lättna privatlivet, annars utartar det till rena barbarier. Den som kan höra Bachs *H-moll* missa i nattrock och sömrigt borde av staten bli sårdäntigen sin löns. Säkerligen är han då också en sådan då utömlig grann, som vrider på knappen från morgon till kväll och som man inte kan besöka utan att bli avbruten av den talande apparaten i själva. Radion är, fastän så litet skött, ett mycket ömtåligt, mycket fint och mycket svårt instrument.

Förnas förstånd och kultur för att kunna tråkiga det. Precis som med alla tekniska uppfinnningar: de blir till världens alla förämliga, sällheter vad man gör dem till.

de ta emot sina vuxna och minderåriga patienter — det är särskild mottagnings-tid för barn.

— Det finns alltid en viss stam av människor, som särskilt lutar på den kvinnliga yrkesutövaren, säger dr Gyllenscrantz, sedan hon visat de inbjudande befandingsrummen — sådana som direkt vänder till en moderligt och litet mera omsorgsamma sidos. Vi vänder oss åtvarns inte utslutande till någon viss sorts publik, men naturligtvis blir det devis den kvinnliga, kanske mest inom de självförsörjandes led, som vi värnast kommer i beröring med. I den med verksamheten har varit att gemensamt använda och utnyttja en förtämlig instrumentation med nödvändigt och en för övrigt nödvändig instrument — till gemensamt förbrukning.

Dr Östberg, som just blivit ledig från sin posten i rummet till vänner instämmer helt i kollegans framställning och påtekar dessutom att man sällsynt håller ynkast moderata priser och buggas på förhållande god kontakt med sina patienter isas olika läger.

Kvinnliga tandläkares klinik.

Dr Astrid Gyllenscrantz, Ingrid Hans och Britt Östberg, ha sälligt sig tillsammans och öppnat en tandklinik vid Adolfs Fredriks kyrkogata i Södra Söderström, i det lilla gamla huset alldeles vid Sveavägen.

Kliniken verkar mest privatloftande. Den skiljer sig från andra kliniker också åt det att de tandläkarna samtliga äro delägare i företaget, alltså ingen ansvarig för den andra. I själva verket är det ju också en sammanslagning av tre privata praktiker och med gemensamt utnyttjat utrymme.

Det finns en viss sorts kvinnlig allmog till med små medel och utan överskrifter i modernitet och nyansskaffningar avskickat väning oandade myffigheter av skötsel, bekömlighet och kontrovers. Detta är de tre tandläkarna vid Adolfs Fredriks kyrkogata skickats med. Det är en på samma gång frisson, ändamålsenlig och utmärkt utövande omgivning av sällhet.

de utövare vid dessa emellanåt ceremonier. Efter deras avresa har ingenting hörts av oss någon praktisk — Kapp. Carl Tanke.

Aboner på NORGES KVINDER

UNIK. II g. u. Sendt til Sveinge Nr. 9. 6kr pr år

»Norges Kvinders» program er:

1. Større makt og innflydelse for kvinnene i kommune og stat.
2. Kamp med den overordnede maktforholdene og sendende myndl.
3. Arbeide for et ærverd og bedre samfund — og en skjønnet medfor-oplysning i siviliserte saken.
4. Opdragelse av en målbevisst ungdom.

Abonnement kan tegnes ved postkontor eller på bazar direkte til utspedisjonen, Pilestra. 11, Oslo.

TIDSKRIFTEN QUO VADIS?

MOTTO:
Individens problem — världens problem

POUL BJERRE:
Det rätta ögonblicket.

Individens avrustning.

Respekt! — respekt!

Muséer — mausoléer.

Säljes överallt genom Sire presstryckeri.
Pris 45 öre.

Årsprenumerat. Ks. 5.-

Råd och Rön

DOCKOR
Elegant Salongsdockor
från egen ateljé samt alla stora delar (kroppar, huvud, masker och skor etc.). Begår prisuppgift.

E. Axelsson
Kungsgatan 16, Stockholm, Tel. 11 1321.

GRAVVÄRDAR
Annero Stenhuggeri
M. Rudin,
mot för grind 5 Nya Kyrkogården.
Tel. 30 57 08. Bostad Kasunda 994.

KEMIKALIEAFFÄR
Siri Nilssons
KEMIKALIE- & TEKN. AFFÄR
SKEPPARGATAN 74
Tel. 749 02.
Varor hemskickas.

MOBLER
ENRUMSMÖBLER
Ex.: Lars ..... kr. 450.—
Sofa ..... 550.—
Bord ..... 600.—
Väsking ..... 625.—
Bord hjörk.
ERNST KARLSON.
Svear. 108 (m. emot Stadsbiblioteket.)

Billiga Gardiner
Allmogegardiner ..... från 0:25
Madrassgardiner 0:85
Trädgardiner 0:75
Sötesgardiner 1:50
Dragggardiner 1:60
A.-B. MATTOR & GARDINER
SVEAVÄGEN 45 FOLKUNGAGAT. 59
Tel. 41 32 94. Tel. 41 37 60.

DAMSKRÄDDERI
»Modellé»
Linnégat. 6 m. Hs. Tel. 60 55 80
i m. Kt. Spadell. Avs. månader på beställning samt tilläggning & provning av tyger.

Vete-Katten's
Bageri och Kafferum
Kungsgatan 55
Klara Nörens Kyrkogata 26
Stockholm. Tel. 20 58 05.

TIDEVARVET
Triedwalligränd 2, 3 tr., Stockholm.
REDAKTION:
Telefon N. 48 42. Mottagningssta-
tion 10-12.
ERPELUTION:
Telefon N. 48 42.
Kontostift 31. 10-12 t. m., 11-14
e. n. Postgata 115 44.
PRENUMERATIONSPRIS:
För Hellr. Nr. 6:—, H. Nr. Nr. 3:25,
Rv. Nr. Nr. 1:75. Läsnummer 15 öre.
ANNONSPRIS:
1 text 25 öre per millimeter.
Sveack i o. m. 1933
Zetterlund & Paulander Boktryckeri A. B.